

Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia, Kőrmend

Plébánosi gondolatok

Gondolatok nagypéntekre

1. rész

Virágvasárnapal megkezdődött Jézus szenvedésének, halálának és feltámadásának ünneplése. Az ünnepek ünnepe. Negyven napos előkészület előzte meg, a Nagyböjt. A templomok virágtalanok, a liturgia színe lila, az orgona nem szól csak az énekek kíséretére, a keresztény ember pedig magába száll, önvizsgálatot tart, bűnbánatot tart, és komoly elhatározásának jeleként böjtöl.

Virágvasárnap már a nevében is jelzi, valami új következik. Valóban olyan fel-emelő Jézus jeruzsálemi bevonulásának emlékezete: Hozsanna Dávid Fiának. Szinte ünneprontónak tűnhet, hogy a szentmisében elhangzik a passió, Jézus szenvedéstörténete. Pedig a kettő összetartozik. A szereplők is ugyanazok. Ami végképp beárnyékolja ezt az ünnepet, maga az ember, vagyis a nép, tulajdonképpen mi, vagyis én. A bevonuláskor pálmalengetés, a keresztúton öklrázás. Jézus elé terítik ruháikat, nagypénteken pedig betérítik a köpetükkel. Jeruzsálemben menet hozsannázva áldják Jézust, a Kálváriára menet pedig üvöltözve káromolják Jézust, és a kereszten akarják látni.

Ki ez a nép? Idegenek? Nem ismerik Jézust?

Ők azok, akik látták csodáit, ettek a megszáporított kenyérből, hallgatták Őt, ismerték Lázárt, akit a halálból feltámasztott. Ők voltak azok, akik epedve várták a Mesiást.

Talán félrevezették őket. Az evangéliumok leírják, a főpapok felhergelték őket Jézus ellen. A tömeghangulatnak köszönhető az egész. Talán.

Ami zavar, ez a nép én vagyok, mi vagyunk.

Dr. Bóna László néhai szemináriumi rektorom mesélte, amikor Mindszenty József hercegprímást elfogták, a kommunisták tüntetéseket szerveztek szinte minden városban, így Győrben is, Mindszenty ellen. A püspökvár elé vonultak az emberek, és öklöt rázva skandáltak: „Munkásnak kenyeret, Mindszentynek kötelet!” Ők a püspökvár ablakából figyelték, mikor törnek rájuk. Aztán vasárnap a székesegyházban ugyanazok az arcok áhítattal énekelték: „Kezdődik az ének, az Úr fölségének...”

“Minden forrásom belőled fakad!”
Zsolt 137

Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia, Kőrmend

Plébánosi gondolatok

Kényszerítették őket? Csak a hatalomtól félve tették? Lehet. Ők is az a nép, aki Jeruzsálemben volt, az a nép, aki én vagyok. Ez Virágvasárnap fájdalma bennem.

Nagycsütörtökön tovább feszül Isten és ember drámája. Jézus az utolsó vacsorán, amit az apostolok egyszerűen csak az év nagy ünnepének, Pészahnak megtartását láttak benne, a széder vacsorát. Jézus, aki tudta mi vár rá, mindent oda akart adni önmagából tanítványainak, „mert szeretete övét”. Szeretni nem valamit adni, hanem önmagamot teljesen. Megmossa tanítványai lábát, Ő az Úr, mert aki szeret, tud alázatos lenni. A vacsorán Önmagát adja a kenyérben és borban, melyet isteni hatalmával testvé és vérévé változtat át. Júdás már el van foglalva azzal, hogy tudná a főpapok kezére adni a Mestert. A többi tanítvány nem ért semmit. Amikor szenvedéséről beszél, Péter hűsködik: vele akar meghalni. A Getszemáni kertben még csak virrasztani sem képesek vele, Péter hősiességéből pedig csak annyi marad, hogy egy fegyvertelen szolganak levágja a fülét. Júdás a szeretet jelével árulja el Őt, a Mestert. Mint valami rablót fogják el, és viszik megkötözve a főpapok és a tanács elé. Pétert kíváncsisága még elviszi a főpap udvarába, de amikor felismerik, háromszor tagadja meg az Úr Jézust, pedig Ő figyelmeztette Pétert. Újból előtör a fájdalmas kérdés, miért?

Mert ők is emberek, mint mi, vagyis én! Júdás csalódik Jézusban. Ő, a zelóta azt várta Jézustól, legyen népe szabadságvezére, aki megszabadítja őket a gyűlölt elnyomóktól, a rómaiaktól. Valamit elképzelt, de Jézus nem az. Ezért csalódba elveszíti azt. Péter és a többi apostol elveszítik a reményüket Jézusban. Ő, aki annyi csodát tett, oly csodálatosan tanított, most mégis a főpapok kezére került, nem kerülheti el végzetét, pedig ők azt hitték...

A borzasztó az, megint magamra ismerem. Hányszor akarom én meghatározni, milyennek kell lennie Istennek, és ha nem olyan, csalódom. Hányszor esem kétségbe csak azért, mert Isten nem "majomszeretettel" szeret, akarja, hogy edződjem "próbái oltókésével". Amikor ott van mellettem, csak azt várja, nyújtsam felé kérő kezemet, én meg arra gondolok, nem segít, és elhagy a remény.

Éjszaka van. Éjfél már elmúlt. Nagypéntek van, Jézus ugyanaz, és én, a nép is még mindig. Sajnos...

“Minden forráson belőled fakad!”

Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia, Kőrmend

Plébánosi gondolatok

2. rész

A főpapok és a főtanács „igazságot szolgáltat”, az ő igazságuk, keresni valamit Jézus ellen, ami miatt halálra lehet ítélni. Az Igazzal az a baj, hogy mindig felkavarja azok lelkiismeretét, akik híján vannak az igazsággal. A bűnös ember is valahol érzi, nem jó az, ahogy él, és rendkívül zavarja, ha valaki törekszik a szentségre. A legegyszerűbb megoldás likvidálni az igazat, a szentet. Ez történik Jézussal is. Zavarja a főpapok és a főtanács lelkiismeretét, Ő, akit csodái igazolnak, akit a nép is megérezett, Ő a Messiás, akinek el kellett jönnie. Igaz meg tudják magyarázni. Ők csak népük érdekében teszik. Nem lenne jó, ha a rómaiakat felingerelné ez a népvezér. Meg tudják magyarázni, hisz hangoztatták eddig is: Galileából nem jöhet a Megváltó. Miért? Onnét jött? Nem számít. Hiába azonban több tanú, nincs egységes vallomás. Jézus pedig hallgat. A főpap tudja a megoldást, és felteszi a kérdést: „Akkor hát te vagy az Isten Fia?” Az igazság Jézus felelete: „Én vagyok” Őket azonban nem az igazság érdekli. Végre rá tudják húzni a törvényt, aki Istennel azonosítja magát méltó a halálra. –„Nincs szükségünk tanúkra, hallottuk a káromkodást.” Győztek. Amit akartak, megvan, Jézust halálra lehet ítélni. Hányszor vagyok én is így. Igazából nem az igazság érdekel, csak nekem legyen igazam. „Mi az igazság?” - mondja Pilátus. Sajnos a bűnös ember számára bármi lehet az igazság, ami hasznára van, ez az bűn következménye, az önző ember. A szeretet, az önzetlenség Szent Pál szerint: "Örül az igazság győzelmének", (még akkor is, ha az nem az ő érdekét szolgálja). Csak egy gond van, a rómaiak.

Oszd meg és uralkodj. Amikor Róma elfoglalta Izraelt, az addig tulajdonképpen három részből álló országot négy részre osztotta, és mindegyik élére egy általában idegen negyedes fejedelmet ültetett. Így Nagy Heródes is Jeruzsálemben király. A meghódított területeket provinciákba osztotta, amik élén a helytartó állt. Így volt Poncius Pilátus is helytartó. Pilátus elvette a főtanács jogát, hogy halálos ítéletet hozhasson. A terv megvalósításához a főpapoknak szüksége van a helytartóra.

Ki is ez az ember, Poncius Pilátus? A történetírók szerint egyszerű családból származott. Végigjárta a katonai ranglétrát, míg végre helytartó helyettes, és helytartó lehetett. A csúcs amit elérhet a szenátusi tagság. Ehhez ki kell szolgálnia egy provinciában a helytartói éveit, és meg kell kapnia a császár barátja címet. Az egyik legeldugottabb, porosabb helyet kapja az Isten háta mögötti Palesztinát. A cél érdekében azonban mindenre képes. Viszont nem rejti véka alá, mennyire gyűlöl egy ilyen lehetetlen helyen lenni, mindentől távol. Igyekszik a zsidók jogait amennyire lehet kurtítani, és nem riad

“Minden forráson belőled fakad!”

Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia, Kőrmend

Plébánosi gondolatok

vissza a kegyetlenségektől sem. Maga Jézus is megemlíti, amikor galileaiak vérének az áldozati vérral elegyítette.

Jézust Pilátus elé viszik. Kora reggel, az ünnep előtt. Pilátus mérges, megint valami pitiáner zsidó ügy miatt zaklatják. Valami azonban történik. A helytartó, aki mindenki fölött áll és ítélkezik Palesztinában, lát egy agyonvert zsidót, aki megérinti, megfogja. Először talán csak dacból sem akar a zsidók kérésének eleget tenni, de később az evangéliumok elbeszélése szerint, Pilátus valamit megérez: Jézus nem egy a sok megkínzott, eléje állított emberek közül. Meg akarja menteni. Persze a maga nagyon is „emberi” eszközeivel. Minél többet beszél vele, annál inkább zavarban van. Ezért szabadulna tőle, mivel megtudja, hogy Jézus Galileából való, elküldi az ottani negyedes fejedelemhez Heródes Antipászhoz. Jézustól nem szabadulhat. Heródes is ember. Jézusban cirkuszi mutatványost lát csak, és mivel nem tesz csodát, visszaküldi. Hányszor rángatom én is elő Istent, tegyen csodát! Csodát tesz. Mivel azonban nem úgy és azt, amit én képzeltem el, csalódottan elfordulok, nem érdekel. Isten a gondviselő jelen van az életemben, naponta csodát tesz velem. Az Ő nagyszerűsége a végtelen egyszerűsége. Szerencse, véletlen pont összejött...

A főpapok észreveszik, Pilátus nem nagyon akarózik szerintük dönteni. Tudják mivel lehet Pilátustól kikényszeríteni az halálos ítéletet. „HA ezt elbocsátod, nem vagy a császár barátja!” Vagyis feljelentik Rómában, hogy nem méltó a címre. Így minden álma, amiért annyi minden küzdelmet felvállalt, megtett, szertefoszlik. Pilátus mérlegel. Ennyit nem ér meg ez az Ember. Meghozza az ítéletet: Keresztre vele. Megjegyzésképp Jézus halála után pár évvel már nem Poncius Pilátus a helytartó. A történetírók szerint kegyvesztett lett. Helvetiába száműzték, a mai Svájcba. Ma is Pilátus sziklának nevezik a helyet Sankt Gallen közelében, ahonnan leugorva megölte magát. Jézus mondja: „Aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt!”. Pilátus féltette jövőjét Jézustól, és nem lett jövője. Az ember, aki még mindig nem érti, Isten a szeretet, tőle nem féltetem az életemet, boldogulásomat, sorsomat, mert Ő egyedül az én boldogságom, jövőm, létem, mindenem. Mégis hányszor döntök Isten ellen, nehogy kinevessenek, megszóljanak, ne lógnak ki a sorból. Csak addig az Úrral, amíg minden szép és jó, kényelmes...

Kőrmend, 2020. április 10.

Kiss László
plébános

“Minden forrásom
belőled fakad!”
Johán 1:7

